

Tárgytematika

Kultúra szociológia I.

NGM_RT028_1

Tárgyfelelős neve: Tóth Péter

Félév: 2012/13/2

Beszámolási forma: Vizsga

Tárgy heti óraszám: 2/0/0

Tárgy féléves óraszám: 0/0/0

OKTATÁS CÉLJA

Társadalomtörténeti kitekintő tárgy. Társadalom- gazdaság- politika- technológiatörténeti összefüggések felismerése, kritikus gondolkodás, szociológiai képzelőerő fejlesztése.

TANTÁRGY TARTALMA

A kultúraszociológia különböző megközelítéseinek, elméleteinek, gyakorlati alkalmazhatóságának bemutatása. A kultúrafogalom változásának végigkövetése a XX. század társadalmi, gazdasági és politikai változásainak tükrében. Főbb irányvonalként a műszaki-technológiai fejlődés és a populáris kultúra kapcsolatának bemutatása társadalomtörténeti és kultúratörténeti kitekintéssel.

SZÁMONKÉRÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE

A félév során felhasznált képi és mozgóképi szemléltetőanyag nyomán, a kiadott kötelező és ajánlott irodalmak felhasználásával szóbeli vizsga.

KÖTELEZŐ IRODALOM

Kötelező irodalom:

Wessely Anna szerk. 1998. *A kultúra szociológiája*, Budapest: Osiris Kiadó - Láthatatlan Kollégium.

Ajánlott irodalmak:

Alapvető fogalmak meghatározása. Kultúra, civilizáció, értékek, normák.	Farkas Zoltán (2005): <i>A kultúra, a szabályok és az intézmények</i> . Társadalomelmélet 3. Miskolci Egyetem. http://mek.oszk.hu/03000/03092/03092.htm
Kultúrakutatás, megközelítés	Geertz, Clifford (2000) <i>Kultúrák</i> . Lettre, 2000 ősz, No.38. http://www.c3.hu/scripta/lettre/lettre38/geerz.htm Miner, Horace (1995) <i>Az iakirema törzs testi rítusai</i> . Lettre, Ősz, No. 18. http://www.c3.hu/scripta/lettre/lettre18/03.htm

Magaskultúra, népi kultúra és tömegkultúra viszonya.	Benjamin, Walter (1936): <i>A műalkotás a technikai sokszorosíthatóság korszakában</i> . http://aura.c3.hu/walter_benjamin.html Burke, Peter (1991) <i>Népi kultúra a kora újkori Európában</i> . Századvég Kiadó–Hajnal István Kör, Bp.
Nemzeti kultúrák, kultúra a nemzeti identitás kialakításának szolgálatában	Anderson, Benedict (2006) <i>Hivatali nacionalizmus és imperializmus</i> . In.: Elképzelt közösségek. Gondolatok a nacionalizmus eredetéről és elterjedéséről. Budapest, L'Harmattan - Atelier, 2006. pp. 78-98. Pomogáts Béla (2008) <i>A magyar kultúra térképe</i> . Korunk, 2008. január. http://www.korunk.org/oldal.php?ev=2008&honap=1&cikk=4532
Szubkultúrák, ellenkultúrák elméletei	Kokovič, Dragan (2004) <i>Kultúra, szubkultúra, ellenkultúra</i> . http://www.symposion.org.yu/archivum/28-29/04.html Kacsuk Zoltán (2006) <i>Szubkultúrák, poszt-szubkultúrák és neo-törzsek. A (látványos) ifjúsági (szub)kultúrák brit kutatásának legújabb hulláma</i> . Replika, No 53. http://www.replika.hu/pdf/53/53-06.pdf
Szubkultúrák, ellenkultúra Magyarországon a szocializmus idején és a rendszerváltás után	Szapu Magda (2002) <i>A zűrkorszak gyermekei. (Mai ifjúsági csoportkultúrák)</i> Budapest, Századvég Kiadó.
Versengő kultúrák elmélete, a civilizációk összecsapása	Huntington, Samuel P. (2002) <i>A civilizációk összecsapása és a világtrend átalakulása</i> . Európa Könyvkiadó, Budapest.
Posztmodern kultúrafelfogások, a „kivág-beilleszt” kultúra elterjedésének társadalmi, jogi, gazdasági hatásai	Lessig, Lawrence (2005) <i>Szabad kultúra</i> . Kiskapu Kiadó, Budapest. (http://www.szabadkultura.hu/main.php?SHOW_BODY=books&OP=downloads&&PROD_ID=109)
Kultúraszociológia és infokommunikációs közeg	Green, Nicola (2002) <i>A közösség újrameghatározása: magánszféra és számonkérhetőség</i> . A 21. századi kommunikáció útjai. Konferencia. http://www.socialscience.t-mobile.hu/2002_konf/Green/green_hn.htm Papacharissi, Zizi (2003) <i>A virtuális szféra</i> . Médiakutató 2003. tavasz http://www.mediakutato.hu/cikk/2003_01_tavasz/07_virtualis_szfera/01.html
A kulturális újítások terjedésének mechanizmusa, mémelmélet	Dawkins, Richard (1976) <i>Az önző gén</i> . Budapest: Gondolat.
Divatszociológia	Simmel, Georg (1973) <i>A divat</i> . In.: Simmel, Georg: Válogatott társadalomelméleti tanulmányok. Gondolat. pp. 473-507.
Vallásszociológia	Weber, Max (1998) <i>A tudomány mint hivatás</i> . In: Tanulmányok. Osiris. pp. 127-155.
Művészetszociológia	Bourdieu, Pierre (1978) <i>A művészeti észlelés szociológiai elméletének elemei</i> . In: Józsa Péter. (szerk.), Művészetszociológia. KJK, 1978. pp. 175-200.